

December 2021

DOUBLE

Náš školský časopis

ZÁKLADNÁ ŠKOLA, NAD MEDZOU 1, SPIŠSKÁ NOVÁ VES

Školský rok 2021/2022

SLOVO NA ÚVOD

Šéfredaktorka Veronika 😊

Ahojte!

Po troch rokoch sme sa opäť rozhodli vydávať školský časopis. V školskom časopise sa môžete dozvedieť rôzne zaujímavosti, môžete dostať nové rady alebo si precvičiť svoje vedomosti v zábavnom kvíze. Posledné 2 roky boli iné ako tie predošlé, preto sa toho veľa zmenilo. Zmenili sme sa my, zmenili sa naši učitelia a pre každého bolo dištančné vzdelávanie niečo nové. Zatiaľ máme stále možnosť chodiť do školy a vzdelávať sa prezenčne, preto si treba vážiť všetko, čo pre nás učitelia v tejto ťažkej dobe robia. Vzdelanie je veľmi dôležitá vec, aj keď si to teraz možno neuvedomujete. Učitelia sú na nás možno teraz prísni, ale keď prídete na stredné školy, do zamestnania a budete mať zodpovednosť, pochopíte, že vám dobré vzdelanie veľmi prospelo. Dúfam, že sa vám náš časopis bude páčiť a že pri jeho čítaní sa dozviete mnoho zaujímavých faktov.

OBSAH

12/2021-2022

Ako sa efektívne učiť

Halloween

Vianoce

Ako sa udržiavať vo forme

Exkurzia v Hute

Zimná kalokagatia

Škola ako lepšie miesto

Zamyslenia riaditeľa školy

Prváci reportáž

Olympiády

Športové okienko

Tajnička

Omaľovánky

Ako sa efektívne učiť

Prišiel čas učiť sa. Eva si sadla za stôl s ťažkým povzdychom. Opäť ju čakalo dlhé učenie. Myslela na to, že sa jej vôbec nechce, mohla by radšej byť s kamarátmi alebo pozeráť televízor, či nakupovať, ... Namiesto toho je na začiatku nekonečného biflenia sa.

Ak máš pred učením podobné pocity, skús využiť tieto tipy, aby sa tvoje učenie stalo efektívnym, rýchlym a zmysluplným.

Tipy ako sa efektívne učiť:

1. Vyber si správne miesto na učenie - skús to za stolom, nie v posteli, najlepšie vo vyvetranej miestnosti.
2. Ak si školské povinnosti neustále odkladáš, na jeden raz všetko určite „nedobehneš“. Preto je lepšie učiť sa pravidelne, aby sa školské povinnosti nekopili.
3. Tiež vyskúšaj učiť sa v kratších časových intervaloch (15-25 minút), potom si urob kratšiu prestávku.
4. Maj okolo seba pracovný poriadok, aby si nestrácal čas hľadaním vecí.
5. Pri učení si píš poznámky, ukladáš si ich tak do pamäte.
6. Skús sa nastaviť pozitívne aj napriek tomu, že ide o povinnú učebnú látku.
7. Nezabudni na sústredenie - nenechaj sa vyrušovať televíziou, či mobilom.
8. Poriadok v zošitoch je tiež veľmi dôležitý. Bez dobrých poznámok to nejde. Ak sú nezrozumiteľné a nedávajú zmysel, len ťažko si ich zapamätáš.

HALLOWEEN

Kde vznikol Halloween?

Tradícia pochádza zo starodávneho keltského sviatku Samhain. Hovorí sa, že Kelti týmto sviatkom oslavovali ukončenie leta a začiatok zimy. Bol to podľa nich sviatok, ktorému ďakovali za úrodu. Taktiež sa snažili komunikovať s duchmi, prinášali dary zosnulým predkom, či veštili, aká bude nadchádzajúca zima. Verili, že v túto čarovnú noc sa duše mŕtvych vracajú na zem a snažia sa ovládnuť všetko živé. Vo zvyku mali obliekať si strašidelné masky a maľovali sa vo viere, že v prestrojení sa zapáčia zlým duchom a tí ich potom nechajú na pokoji.

Názov Halloween v niekoľkých cudzích jazykoch:

Anglicky - Halloween, All Hallow's Eve

Španielsky - Víspera de Todos los Santos

Nemecky - der tag vor Allerheiligen, das Halloween

Taliansky - la vigilia d'Ognissanti

Francúzsky - la veille de la tousaint

Slovensky - predvečer všetkých svätých

Česky - předvečer Všech svatých

Chorvátsky - Noć vještica

Rusky - канун дня всех святых

Čínsky - 萬聖節

Vedeli ste, prečo sa počas Halloweenu deti prezliekajú do kostýmov?

Nosenie kostýmov sa prvýkrát rozšírilo v oblastiach Škótska, Írska a Walesu. Už od 16. storočia je zvykom chodiť v strašidelných kostýmoch od domu k domu a výmenou za koledu deti dostanú pohostenie v podobe sladkostí, koláčikov a iných dobrôt. Ľudia dodnes veria, že ak sa prezlečú za nadprirodzené bytosti, prekábäta a odstrašia tak zlých duchov, ktorí by im mohli ublížiť alebo pomstiť sa im.

Čarodejnice - podľa povier sa ich ľudia už v minulosti veľmi báli, pretože mali sprevádzať zlých duchov. Vraví sa, že práve na sviatok Halloween majú čarodejnice obrovskú moc.

Tekvice - Jedným zo zvykov sviatku Halloween je vydlabávanie a vyrezávanie tekvic v podobe rôznych strašidelných tvárí, ktoré sú zvnútra osvetlené sviečkou alebo kahancom. Jedna z legiend vraví, že írsky národ vyrezával do repy tváre, ktoré mali pripomínať lebky zosnulých. Sviečku, ktorú vložili dovnútra, slúžila na odohnanie mŕtvych duší. Neskôr bola repa nahradená tekvicou.

Vianoce

Vianoce alebo vianočné sviatky sú kresťanské sviatky narodenia Božieho Syna Ježiša Krista a sú to sviatky pokoja a mieru. V tomto období sa väčšinou stretávame s našou rodinou, blízkymi a priateľmi.

Vianoce patria k najvýznamnejším sviatkom v roku.

Dni slávenia:

24.12. Štedrý deň

25.12. Prvý sviatok vianočný

26.12. Druhý sviatok vianočný

V minulosti (do 4. storočia) sa narodenie Božieho Syna oslavovalo 6.1. a dokonca v Rusku sa ešte stále oslavuje 6.1.

Zvyky na Slovensku

Kresťania aj nekresťania na Slovensku i v mnohých iných krajinách slávia Vianoce vzájomným obdarovaním sa. Tento zvyk je v protestantskom prostredí doložený od 16. storočia.

Tradičné Štedrovečerné jedlá na Slovensku

Na Vianoce je už zvykom vo viacerých rodinách mať viacchodovú štedrú večeru. Veľa ľudí taktiež pred štedrou večerou rozkrája jabĺčko alebo má iné zvyky pred položením jedál na stôl. Ako predjedlo sa často podáva chlieb s cesnakom. Najčastejšie sa ako prvý chod je kapustnica, potom prichádza na stôl kapor/rezeň/ryba so zemiakovým šalátom. Ako dezert sa podávajú medovníkové perníky, oplátky s medom a rôzne zákusky.

AKO PRIPRAVIŤ CHUTNÉ MÄKKÉ MEDOVNÍKY

Ingrediencie:

- 1 kg hladkej múky
- 250 g medu
- 250 g masla
- 400 g práškového cukru
- 4 vajíčka
- 2 KL mletej škorice
- 2 PL sódy bikarbóny
- vajíčko na potretie

Postup:

Úplne na začiatok si pripravte všetky potrebné prísady na pečenie medovníkov. Múku, cukor, škoricu, sódu bikarbónu, maslo, med a vajíčka.

Postup je veľmi jednoduchý. Zmiešajte v miske najprv preosiate suché suroviny a teda múku, cukor, mletú škoricu a sódu bikarbónu. Následne pridajte zvyšné suroviny – med, zmäknuté maslo, celé vajíčka.

Všetko spolu dôkladne premiešajte a rukami vypracujte hladké cesto. Hotové cesto zabaľte do potravinovej fólie a niekoľko hodín, môžete aj cez noc, ho nechajte odpočívať v chladničke.

Nezabudnite cesto pred vaľkaním vybrať z chladničky skôr a nechať ho trošku „povoliť“ pri izbovej teplote, aby sa s ním dalo dobre pracovať. Takto odležané cesto na medovníky potom vyvaľkajte na cca 4 – 5 mm plát a vykrajujte ľubovoľné tvary. My sme zvolili samozrejme vianočné motívy a rovno aj s pečiatkami.

Vykrojené medovníky naukladajte na plech vystlaný papierom na pečenie a pečte na 180 °C pár minút, 6-7 maximálne, treba sledovať, aby boli zlatohnedé. Hneď, ako plech vyberiete z rúry, potrite ešte teplé medovníky celým vajíčkom. Samozrejme, môžete si medovníky neskôr aj ozdobiť.

Ako sa udržiavať vo forme aj v tejto náročnej dobe

Pohyb je v tejto náročnej dobe jeden z najdôležitejších vecí, čo pre seba a svoje zdravie môžeme spraviť. Aj maličkosti, ako výmena výťahu za schody alebo chôdza, ktorá nahradí cestu autom nám prospievajú v tom, aby sme sa udržiavali vo forme a urobili veľký rozdiel v celkovom aktívnom naladení človeka. Je jedno, či si vyberiete nejaký šport, domáce cvičenie, prechádzku v prírode alebo turistiku, hlavné je, že sa hýbete. Ak sa rozhodnete začať s cvičením alebo jogou na internete, dnes nájdete veľmi veľa dobrých slovenských, ale aj zahraničných trénerov alebo návodov na to, ako určité cviky robiť správne, a tak, aby boli efektívne, kým sú posilňovne a fitness centrá uzavreté. Pri cvičení je výborné počúvanie hudby nielen na motiváciu pokračovať, ale aj na uvoľnenie a lepšie sústredenie. Pohyb je tiež dôležitý pre posilnenie imunity, ktorá je v tomto období veľmi potrebná. Samozrejme, netreba zabúdať ani na pravidelnú hygienu a na zdravú stravu, ktorá nám doplní veľa vitamínov, živín a minerálnych látok.

Najlepším spôsobom, ako získať veľkú väčšinu vitamínov a minerálnych látok, je pestrá strava so zastúpením týchto potravín: ovocie, zelenina, strukoviny, celozrnné obilniny, orechy, ovsené vločky, med, rôzne druhy semienok a ryby. Pomáhajú organizmu bojovať proti rôznym vírusom, a preto by ste mali aspoň časť z týchto potravín zaradiť do svojho jedálnička. Vitamíny, vhodné na ochranu imunity, sa často označujú ako vitamíny C a D. Je dôležité si chrániť svoje zdravie a takto predchádzať vírusom, chrípkam a chorobám, ktoré môžu ohroziť vaše zdravie.

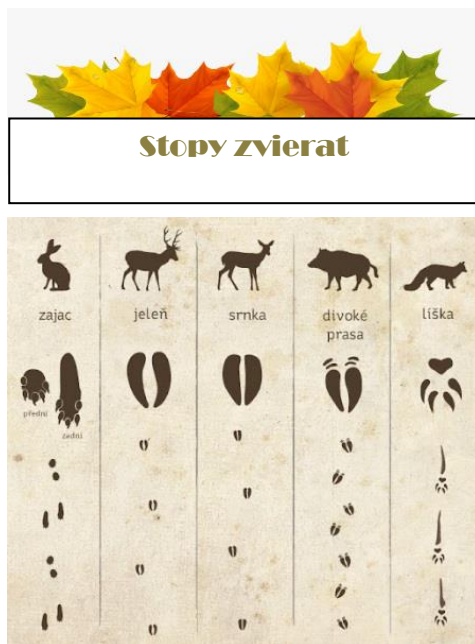

Exkurzia v Hute

Žiaci 9. A a vybraní žiaci 9. B sa tohto roku zúčastnili exkurzie v Hute, kde mali možnosť spoznať les hravou formou. Dozvedeli sa mnoho zaujímavých faktov a efektívnosť prírody. Žiaci preniesli svoje vnímanie lesa do svojich umeleckých prác – v podobe poézie, prózy alebo výtvarných diel. Deti mali možnosť si vyskúšať objať strom a počúvať prúdenie vody v kmeni stromu. Taktiež mali prednášky zvukov lesnej zveri, pri ktorej boli poskytnuté rady, ako reagovať, keď uvidia lesnú zver.

Vedeli ste ?

Drevokazná huba - huba, ktorá ako prvá napadne mŕtvý strom. Živí sa drevom a postupne ho rozloží za cca 30 rokov.

Zimná kalokagatia 2021

Organizátori tohto nádherného športového podujatia, ktoré sa má konať v zime v neďalekých Vysokých Tatrách, pripravili i zaujímavé sprievodné akcie. Jednou z nich je výtvarná súťaž s myšlienkou zobraziť športové zápasenie a oduševnenie športovcov výtvarnou formou na základe predstavivosti, obrazotvornosti a fantázie detských tvorcov. Očiam malých výtvarníkov neušla však ani čarokrásna zimná krajina. Všetky námety bolo možné stvárniť i netradičnými výtvarnými technikami.

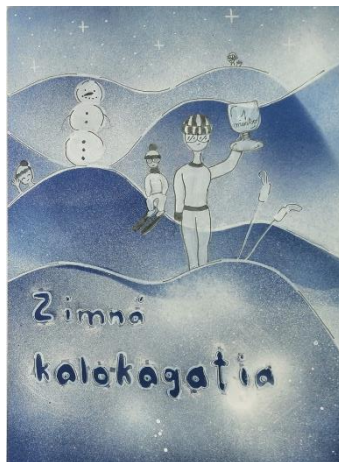
I takto sa darilo našim žiakom.

Oliver Vereš 5.A

Martin Debnár 5.A

Alexandra Lauková 7. A

Julka Erbanová 9.A

Matúš Anthony 8.B

ŠKOLA AKO LEPŠIE MIESTO PRE ŽIAKOV

Tohto roku sme sa pýtali žiakov našej školy, čo by chceli zmeniť v tejto škole, aby chodili do nej ešte s väčšou radosťou ako doteraz. Poniektorí sú spokojní a nič im nechýba, no mnoho žiakov si myslí niečo iné.

Tu je pár návrhov od druhákov, deviatakov, piatakov, ôsmakov a siedmakov :

- 1. Lepšie jedlo v školskej jedálni.*
- 2. Nemusieť sa prezúvať cez veľké prestávky.*
- 3. Cez leto hodiny v altánku.*
- 4. Skrátiť vyučovacie hodiny.*
- 5. Vykopať bazén.*
- 6. Nemusieť sa učiť niečo, čo nikdy nevyužijeme.*
- 7. Aby sa škola začínala neskôr.*
- 8. Aby sme nedostávali domáce úlohy.*

Myslím si, že niektoré veci nemožno zmeniť, no pri niektorých by sme sa mohli pozastaviť a urobiť z tejto úžasnej školy ešte úžasnejšie miesto a druhý domov pre našich žiakov.

Zamyslenie sa riaditeľa školy nad dištančným online vzdelávaním

Pán riaditeľ sa nám prihovára:

Každý deň sme nútení počúvať z rôznych strán slovíčka, ktoré sme ešte nie tak dávno temer neregistrovali. Táto nová choroba Covid nás všetkých donútila zažiť niečo, čo si ani my skôr narodení nepamätáme.

Do školy nám Covid okrem iných problémov priniesol aj nový spôsob vzdelávania: dištančné. Žiak a učiteľ sa od seba dostali na dištanc, vzdialili sa od seba. Všetci sme odišli do virtuálneho internetového priestoru. Toto nové učenie, toto nové „čudo“ sme sa učili zvládať a po niekoľkých mesiacoch môžeme aj priebežne hodnotiť, čo nám to prinieslo.

Aké výhody prinieslo dištančné vzdelávanie (DV)?

Určite je výhodou, že sme sa naučili lepšie pracovať v online priestore a používať rôzne počítačové programy. Mnohí sa potešili, že si polebedia v teple a pohodlí domova. Má to svoju výhodu si dlhšie pospať, netreba cestovať, chodiť do školy, odpovedať pri tabuli a keď učenie nebaví, zrazu vypadne internet. Aj na obed si mnohí mohli objednať u mamičky alebo babičky to svoje obľúbené jedlo.

Ako to vnímali učitelia?

Aj pre učiteľa to bola nová skúsenosť. Nebolo jednoduché zvyknúť si na to, že sa prihovárajú obrazovke, na ktorej ste mnohí ani neboli. Ťažko sa navzájom rozprávať, keď si nevidíme do tváre, chýba reakcia, úsmev, pohľad očí, hocijaký úšľabok, gestikulácia. A iné problémy, ktoré ste doma tak isto museli zvládať. Raz to boli výpadky techniky, internetu, prípadne pokoj, klud, ak ste boli doma viacerí. Napríklad na vás dozerali počas vyučovania rodičia.

Podľa mňa dištančné vyučovanie tak skoro učiteľa a triedu nenahradí. Nie je to dobré ani pre učiteľov, ani pre žiakov. Učenie nie je plnohodnotné. Žiaci sa nenaučia doma toľko ,ako v škole. A čo je najhoršie. Človek je spoločenský tvor. Potrebuje sa spolu stretávať. Veľký , či malý potrebujú byť spolu. Hovorí sa tomu socializovať. Doma nezažijete také emócie, také pocity, ako v škole. V škole, okrem samozrejme učenia, sú spolužiaci, kamaráti, ešte lepší kamaráti a možno aj najlepší . A nezabúdajte žiaci, v škole máte aj riaditeľa, učiteľov, kuchárky, vychovávateľov, školníka a upratovačky, ktorí sa na vás tešia.

Prváci reportáž

Keďže prváci už oficiálne patria do našej školy, rozhodla som sa ich opýtať na základné veci, ktoré by ste mali o nich vedieť:

Čo je v škole najlepšie?

Dobre je, že tu vyrábame.

Baví nás tu robiť zábavné veci.

Že sa učíme a píšeme.

Čo ste robili na pasovaní prvákov? A čo ste dostali?

Museli sme robiť prekážky a prešli sme cez takú bránu. Potom sme získali odznak.

Dostali sme balíčky, kde bola ceruzka, gummy a sladkosti.

Čo by ste chceli nové v škole?

Hojdačky.

Aké jedlo, ktoré dávajú v školskej jedálni, vám najviac chutí?

Ryža.

Buchty a špagety.

Mäso a knedľa.

Nutelové buchty a fašírky.

Aké písmenká už viete napísať?

A, E, M, L, a, á, e, é, m, l,

Aké čísla viete napísať?

1, 2, 3, 4, 5, 6

Aké hračky by ste chceli mať v škole?

Lego, bábiky, bagukani, traktory, autá na ovládanie.

Aký predmet je váš najobľúbenejší?

Šlabikár, všetko, prvouka, písanie 2, výtvarná výchova.

Aké krúžky by ste chceli mať v tejto škole?

Karate, futbal, hokej, tenis, kapueru, rýchlokorčuľovanie.

OLYMPIÁDY 2021/2022

Olympiády, ktoré sa už konali:

Olympiáda zo slovenského jazyka

Žiaci 8. a 9. ročníka sa zúčastnili školského kola súťaže zo slovenského jazyka. 12 žiakov sa usilovne pripravovalo na test, ktorý prebiehal v malej počítačovej miestnosti online formou. No napriek ich snahe, nikto nepostúpil do ďalšieho kola.

Olympiáda z anglického jazyka

Súťaž sa konala 8.11. - písomná forma a 22.11. ústna forma. Prebehla v dvoch kategóriách – kategória 1A (žiaci šiesteho a siedmeho ročníka) a kategória 1B (žiaci ôsmeho a deviateho ročníka). Spolu sa školského kola zúčastnilo okolo

Z kategórie 1A postúpil –Adam Ferenc 7.A

A z kategórie 1B postúpila - Lucia Kašperová 9.C

Postupujúcim gratulujeme k výhre.

Geografická olympiáda

Školské kolo z geografickej olympiády sa konalo 24.11. Zúčastnilo sa žiakov.

Do ďalšieho kola postúpili títo žiaci :

Kategória E: Lenka Šusterová 8.B, Jakub Uhrin 8.B, Matúš Antony 8.B

Kategória F: Nina Uhlarová 7.A, Mariusz Stanislav 6.D, Tobias Fabián 7.B

Kategória G: Gréta Cehulová 5.B, Marko Barilla 5.A, Liliana Fabiniová 5.B

Úspešným žiakom gratulujeme.

V budúcnosti sa plánujú chemická a matematická olympiáda pre 9.ročník

ŠPORTOVÉ OKIENKO

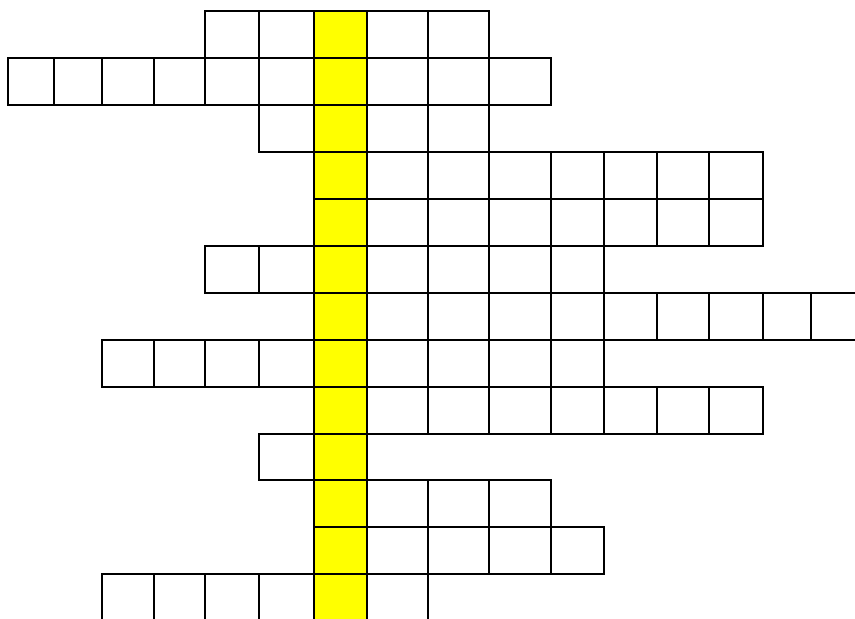
Cezpoľný beh

Dňa 7.10.2021 sa vybraní žiaci deviatego ročníka zúčastnili cezpoľného behu na Košiarnom briežku. Dievčatá zabehli 3 km a chlapci behali celú trať dvakrát, teda zabehli 6 km. Trať viedla po malých cestičkách a cez menší lesík pri Košiarnom briežku. Podmienky na beh boli celkom dobré, bolo slnečno, ale blato. Zúčastnení bežci dostali vlastné bežecké číslo, podľa ktorého organizátori vedeli zistiť, v akom poradí dobehli. Naším chlapcom sa podarilo umiestniť na 2. mieste v kategórii: chlapci zo základných škôl. V jednotlivcoch sa na 2. mieste umiestnil Oliver Široký z IX.B, ktorý zabehol 6 km za 24 minút. Dievčatá podali vynikajúci výkon, no bohužiaľ sa neumiestnili.

Bohužiaľ, z dôvodu pozastavenia športových súťaží sme sa zúčastnili len tejto jednej súťaží. Veríme, že v druhom polroku Vám budeme môcť predstaviť viacero športových súťaží.

TAJNIČKA

1. Ako sa volá výsledok pri sčítavaní ?
2. Ako sa volá autor prózy ?
3. Koľko tónov má stupnica ?
4. Ako sa volá rieka v Afrike ?
5. Ako sa volá miesto, kde sa pasie hovädzí dobytok ?
6. Zvieratá po anglicky
7. a, e, i, o, u sú ...
8. Tretie historické obdobie
9. Predmet na zlepšenie zraku
10. Aká je skratka Rakúsko-Uhorska?
11. Kniha po anglicky
12. Športové náčinie
13. Kto má uši, ale nepočuje ?

OMAĽOVÁNKY

REDAKTORI

Vydáva: Základná škola

Nad Medzou 1

Spišská Nová Ves

Šéfredaktorka: Veronika Paveleková

Redaktori: Viktória Oravcová

Stela Čuchranová

Ela Molitorisová

Simona Dubošová

Prispievatelia: PaedDr. Dana Blahovská

PaedDr. Julian Sopko

Grafika, design: Bc. Roman Luňák

Alica Hricová

Vedúci pedagóg: Mgr. Martina Krullová